

André Louf

A spirituális élet útján

BENCÉS KIADÓ
Pannonhalma, 2012

A mű eredeti címe és kiadója:
Dom André Louf:
Initiation à la vie spirituelle
© Parole et Silence, Lethielleux, 2008
ISBN 978-2-84573-726-6

Fordította

Somorjai Gabi

Lektorálta

Szita Bánk

Hungarian translation
© Bencés Kiadó és Terjesztő Kft.
Pannonhalma, 2012

Tartalom

<i>A keresztény ember spirituális útjának néhány állandó eleme</i>	5
<i>Az élet szakaszai</i>	11
<i>A keresztény tapasztalat mindenekelőtt: élet</i>	15
<i>Az Igéből születő és belőle táplálkozó élet</i>	19
<i>Alászállás a „belső életbe”, a „belső emberbe”</i>	27
<i>Szakaszonként fejlődő élet</i>	33
<i>Az aktív szakasz</i>	37
<i>A passzív szakasz</i>	41
<i>Az átmenet: a kísértés</i>	53
<i>Az egyesítő szakasz</i>	63

*A keresztény ember spirituális
útjának néhány állandó eleme*

E gondolatsor címe: „A keresztény ember spirituális útjának néhány állandó eleme.” Néhány szót fűznénk hozzá magyarázatul. A keresztény tapasztalatot úgy mutatjuk be, mint utat, haladást – ma úgy mondanánk: „járást”, mint ahogy a bibliai kifejezés is „Isten előtt járásról” vagy „az Úr útjain való járásról” beszél. Aki úton jár, az halad, mégpedig előre.

Ezt az utat spirituális/lelki útnak nevezük, de ezzel nem akarjuk szembeállítani egymással a lelket és a testet, az emberi élet anyagtan és anyagi elemeit, csak arra kívánunk utalni, hogy az efféle út a Lélek vezetése alatt halad – nagy L-lel, mivel a Szentlélekről van szó. Nem feledjük közben azt a Péguy által formába öntött sejtést: „A testi már maga is lelki.”

Ezt a „spirituális utat” azután a keresztény ember útjának nevezzük, amelynek vannak bizonyos „állandó elemei”. Ezzel a pontosítással máris meghatároztuk azt a két támpontot, ahonnan a szerző témájához kíván közelíteni, mindenekelőtt pedig megjelöltük a helyet, ahonnan kiindul.

Mindenekelőtt a keresztény ember útjáról van szó. Nyilvánvaló, hogy a lelki tapasztalat – kis „I”-lel –, még ha tág értelemben véve misztikus is, nem a keresztény hit kizárólagos tulajdona. Másutt, más vallásokban és más kultúrákban szintén hiteles spirituális tapasztalatokat lehet szerezni. Lehetséges, sőt csábító lenne szembesíteni egymással a kifejezetten keresztény tapasztalatot és más vallások tapasztalatait, s megvizsgálni például, milyen mértékben tartanak egy irányba, hol ágaznak el egymástól, s vajon valamennyi ugyanahhoz a legfőbb Lényhez, ugyanahhoz az Istenhez tart-e. A szerző így összehasonlító spirituális vallástanból tartana előadást. Ez figyelemre méltó vállalkozás lenne, de más célt tűztünk ki magunk elé. Nemcsak azért, mert a szerző nem érzi magát kellően felkészültnek az efféle feladatra, hanem főként azért, mert szerinte, ha más lelki tapasztalatokról akarunk értekezni, miközben szükségképpen kívül maradunk rajtuk, akkor csak elvont megállapításokat tehetünk, külső jelek alapján ítélnünk, tehát kénytelenek vagyunk a keresztény útról is hasonló megállapításokat tenni – s éppen ettől akarjuk megkímélni az olvasót.

A szerző ugyanis éppenséggel személyesen is elkötelezett emberként szeretne itt a keresztény tapasztalatról vallani. Olyan emberként, aki – olvasóinak többségéhez hason-

lón – maga is részese ennek a tapasztalatnak, s akit egy bizonyos pontig ez a tapasztalat hordoz. Hogyan is tehetnénk érvényes megállapításokat egy tapasztalatról, ha nem vagyunk legalább valamelyest érintettek benne?

Egyébként – s ez a második előzetes megjegyzésünk – ez a keresztény tapasztalat a történelem folyamán számos különböző formában nyilvánult meg, amelyek folyamatosan fejlődtek, néha kimondottan elszaporodtak, miközben szakadatlanul igyekeztek a környező kultúrához és teológiához alkalmazkodni, hogy megértsék magukat. Ahogy egy híressé vált séma szerint több egyháztani paradigma is követte egymást az egyháztörténelem folyamán, s mindegyikük a maga módján fejezett ki valamit a kinyilatkoztatás mindig új és megújuló gazdagságából, ugyanúgy a spiritualitásnak is több paradigmája volt. Ám ahogyan a teológiai paradigmák egymásutánja – az ősegyház paradigmája, a bizánci paradigma, a középkori latin paradigma, a reformáció és az ellenreformáció paradigmája, a modernitásé (és minden bizonnyal még továbbiakat is találhatnánk) – mögött fölfedezhető egy bizonyos számú állandó tényező, amelyek az egyház kezdetéből forrásoznak, s amelyeket a Lélek folyamatos tevékenysége folyton változó formákban világít meg, ugyanúgy különféle lelkiségeket is megkülönböztethetünk egymást

követően, mindegyiket a maga sajátos szókin-
csével, bizonyos számú állandójával, spirituá-
lis helyeivel, alapvető tapasztalataival, ame-
lyek végül is hasonlítanak egymásra, s azon
a módon összegződnek, ahogy Isten Lelke
szokta vezetni a hívőket.

Mindez nem akadályozza meg a szerzőt
abban, hogy időnként régi szövegeket idéz-
zen, ám ezt egyáltalán nem azért teszi, hogy
egyik vagy másik spirituális iskola ügynöke-
ként lépjen fel. A szerző ciszterci szerzetes,
és boldog, hogy az; de még ha előfordul is,
hogy a többiek között Szent Bernátot idézi,
ennek az az egyetlen célja, hogy megmutas-
sa: a különféle habitusokba öltözött szerzők
lényegileg ugyanazt mondják. Tudjuk, hogy a
Lélek egyrészt csodálatra méltóan mindig al-
kalmazkodik a konkrét egyének sajátosságai-
hoz, s azt is, hogy bizonyos értelemben
annyi út van, ahány hívő, ugyanakkor az is
igaz, hogy a tapasztalat alapvető sémája – mi
úgy mondtuk: „állandói” – alig változott a kez-
detek óta, amióta megismertük a Szentírás-
ból. Ezzel azt is mondjuk, hogy különös fi-
gyelemmel kellene hallgatnunk, mit is akar
nekünk erről mondani maga Isten Igéje.